

Amerikan Türk Ticaret & Yatırım Konseyi
American Turkish Trade & Investment Council

January 8th, 2024
Issue 2

The latest news, views, and announcements
En güncel haberler, görüşler ve duyurular

2024

This newsletter is kindly sponsored by:

DELTA
aerospace

PLATIN
HUKUK & DANIŞMANLIK
LAW & CONSULTANCY
= AV. MUSTAFA KINIK =

GEÇİT İNŞAAT

TÜRKİYE

HARMONIA
GAMES

EUROCLEAN
FACILITY OPERATIONS

INTERNATIONAL
T R A D E
ADMINISTRATION

Avrupa ve Avrasya'ya Eriřim: Türkiye ve ötesindeki iř Fırsatlarını Keřfedin! İstanbul, Türkiye | 13-15 Mayıs 2024

ABD hkmetinin öncülüğündeki en büyük ticaret misyonu ve iř
geliştirme forumu için İstanbul'da bize katılın .

ABD Ticari Servisi tarafından düzenlenen Trade Winds'te, Avrupa
ve Avrasya'daki 25'ten fazla ülkeden ABD'li ticari diplomatlarla
toplantılar, heyecan verici konferans programları ve bol miktarda
ağ oluřturma yer alacak.

Foruma katılım creti katılımcı başına 750\$'dır.

Detaylı bilgi ve sponsorluk için

“2023 YILINDA TÜRKİYE”

Türkiye ekonomisi için de 2023 yılı oldukça hareketli ve dalgalı geçti. Asrın felaketi olan 6 Şubat Depremi ve genel seçimler gibi dışsal etmenler ekonomik gidişatı etkiledi. Birçok ülke büyüme performansında beklentilerin altında kalsa da Türkiye'nin büyüme performansı, iç dinamiklerindeki belirsizliklere rağmen dünya ortalamasının üzerinde seyretti. Depremin meydana getirdiği kayıplar büyümeyi olumsuz etkilese de iç talep büyümeyi destekledi. Süre gelen sorunlardan biri olan enflasyon ise yılın ilk yarısında düşüş kaydetse de ikinci yarıdan itibaren TL'de yaşanan değer kaybıyla yükselişe geçti. Enflasyondaki yükseliş eğiliminin kronikleşmesinin önüne geçmek için TCMB faizler konusundaki politika duruşunu değiştirdi. Sene başında %8,5 olan politika faizi, yıl sonundaki son Para Politikası Kurulu kararıyla %42,5'e yükseltildi. Bu yıl ılımlı seyreden makroekonomik gösterge ise işsizlik oranı oldu. İşsizlik oranı, azalış eğilimine girerek %8,5 seviyelerine kadar düştü. Küresel ekonomideki zayıf görünüm ise Türkiye'nin ihracatını olumsuz etkiledi.

Temel Ekonomik Büyüklükler

	2022	2023 Gerçekleşme Tahmini	2024 OVP
GSYH (Cari Fiyatlarla, Milyar \$)	906	1.067	1.119
Kişi Başına Gelir (\$)	10.659	12.415	12.875
Büyüme (%)	5,5	4,4	4
Toplam Nihai Yurtiçi Talep	12,5	9,2	3,6
Net İhracatın Büyümeye Katkısı	0,7	-2,9	0,4
Nüfus (Bin Kişi)	84.980	85.917	86.883
İşsizlik Oranı (%)	10,4	10,1	10,3
İhracat (Milyar \$)	254,2	255	267
İthalat (Milyar \$)	363,7	367	372,8
Yıl Sonu TÜFE Artış Oranı (%)	64,3	65	33
Turizm Gelirleri (Milyar Dolar)	46,5	55,6	59,6
Cari İşlemler Dengesi (Milyar \$)	-48,4	-42,5	-34,7

Kaynak: OVP

+90 212 319 7757

atic@aticturkey.com

Kanyon Ofis Binası NO:271 Levent İstanbul

EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ

“EKONOMİYE GÜVEN ARALIK AYINDA ARTTI ”

Güven Endeksleri ve Değişim Oranları (Aralık 2023)

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Kasım	Aralık	Kasım	Aralık
Ekonomik Güven Endeksi	95,3	96,4	-1,3	1,1
Tüketici Güven Endeksi	75,5	77,4	1,1	2,6
Reel Kesim Güven Endeksi	103,9	103,4	-1,3	-0,5
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	110,9	112,3	-2,4	1,2
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	111,7	116,8	-1,9	4,5
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	91,0	88,0	2,2	-3,3

Kaynak: TÜİK

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır.

Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Kasım ayında 95,3 olan ekonomik güven endeksi aralık ayında %1,1 oranında artış göstererek 96,4 oldu. Endeksi oluşturan alt endeksler incelendiğinde aralık ayında Türkiye'de tüketici güven endeksinin bir önceki aya göre %2,6 oranında artarak 77,4 değerine yükseldiği görülüyor.

Hizmet sektörü güven endeksi de aynı dönemde %1,2'lik bir artışla 112,3 değerini alırken, perakende ticaret sektörü güven endeksi ise %4,5 oranında bir artış göstererek 116,8 oldu. Öte yandan, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %0,5'lik bir azalışla 103,4 değerine geriledi. İnşaat sektörü güven endeksi de benzer şekilde %3,3 oranında bir düşüşle 88 olarak açıklandı.

+90 212 319 7757

atic@aticturkey.com

Kanyon Ofis Binası NO:271 Levent İstanbul

İKTİSADİ YÖNELİM İSTATİSTİKLERİ

“GELECEK ÜÇ AYA YÖNELİK İHRACAT SİPARİŞ BEKLENTİLERİNDE ARTIŞ ”

Anket sonuçlarına göre, gelecek üç aydaki toplam sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, gelecek üç aydaki toplam istihdam ve gelecek üç aydaki üretim hacmine ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Dahil olduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 8,9'a daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 15,4'e yükselirken, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 75,7'ye gerilemiştir.

Güven Endeksleri ve Değişim Oranları (Aralık 2023)

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Kasım	Aralık	Kasım	Aralık
Ekonomik Güven Endeksi	95,3	96,4	-1,3	1,1
Tüketici Güven Endeksi	75,5	77,4	1,1	2,6
Reel Kesim Güven Endeksi	103,9	103,4	-1,3	-0,5
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	110,9	112,3	-2,4	1,2
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	111,7	116,8	-1,9	4,5
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	91,0	88,0	2,2	-3,3

Kaynak: TÜİK

+90 212 319 7757

atic@aticturkey.com

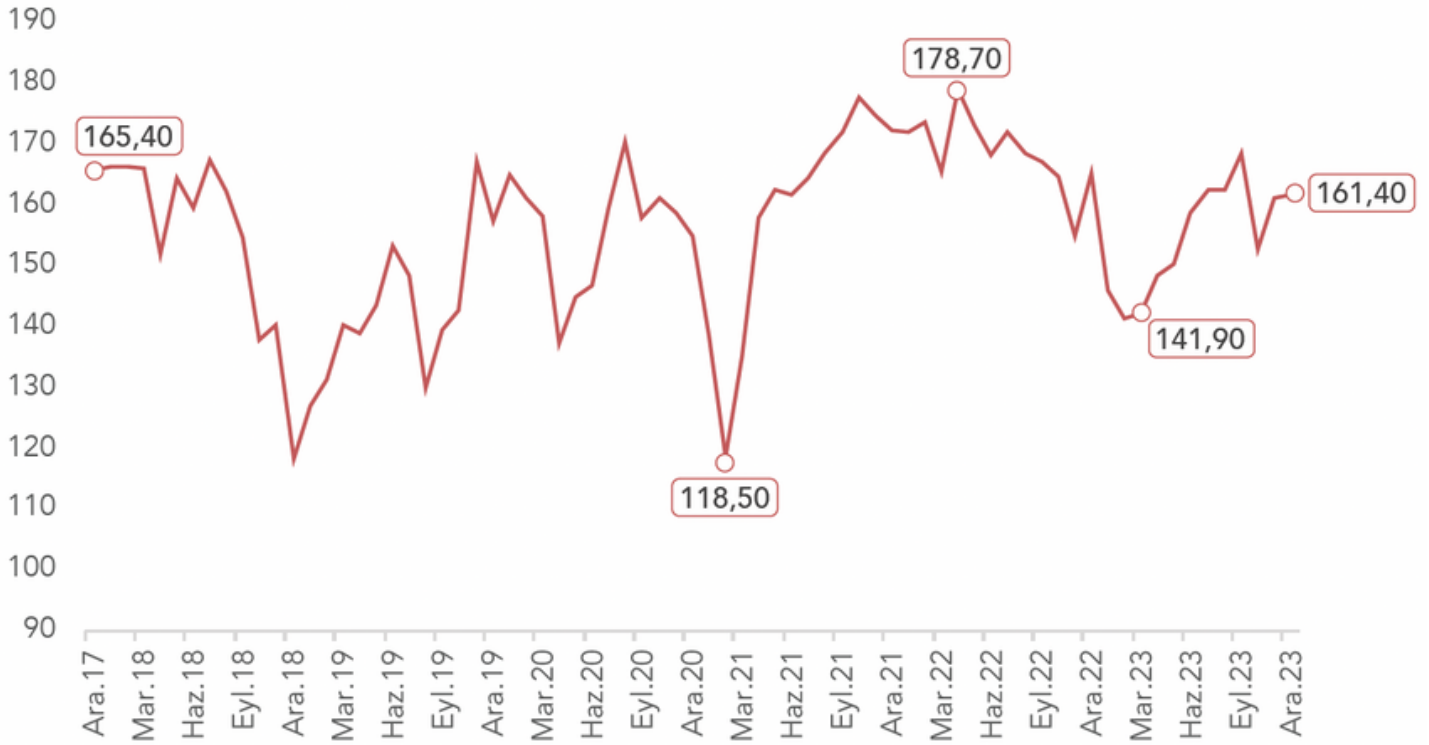

Kanyon Ofis Binası NO:271 Levent İstanbul

FİNANSAL HİZMETLER GÜVEN ENDEKSİ

“FİNANSAL HİZMETLER GÜVEN ENDEKSİNDE 0,6 PUANLIK ARTIŞ ”

Finansal Hizmetler Güven Endeksi, aralık ayında bir önceki aya göre 0,6 puan artış göstererek 161,4 seviyesinde gerçekleşti. Endeksin 100'ün üzerinde seyretmesi genel anlamda finansal hizmetler sektöründe iyimser bir havanın hâkim olduğunu gösteriyor.

Finansal Hizmetler Güven Endeksi, finansal sektörde faaliyet gösteren 142 kuruluşun TCMB “Finansal Hizmetler Anketi’ne verdikleri yanıtlara dayalı olarak hesaplanmaktadır.

Finansal Hizmetler Güven Endeksine Ait Toplu Sonuçlar

	Periyodu	Son Üç Ay	Gelecek Üç Ay
İş Durumu	Aylık	↓ ↓	
Hizmetlere Olan Talep (İş Hacmi)	Aylık	↑ ↓	↑ ↑
İstihdam	Aylık	↑ ↓	↑ ↓

*Kısa oklar bir önceki aya/döneme göre olan değişimleri, uzun oklar ise bir önceki yılın aynı ayına/dönemine göre olan değişimleri göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

Endekse ait alt kırılımlar incelendiğinde, son üç aydaki hizmetlere olan talebin ve istihdamın ilgili endeksi pozitif yönde etkilediği görülüyor. Buna karşın son üç aylık periyottaki iş durumu endeksi azalış yönünde etkiledi.

TÜRKİYE RİSK RAPORU 2024

“BEYİN GÖÇÜ VE NİTELİKLİ PERSONEL PROBLEMİ RİSK SIRALAMASINDA BİRİNCİ SIRADA ”

GRC Management “Türkiye Risk Raporu: 2024” Türkiye’nin karşılaşılabileceği riskleri hem olasılık hem de etki bakımından değerlendiriyor. Geçmiş yıllardaki risk sıralamasında ekonomik temelli riskler (piyasa ve döviz kuru riski) ön planda iken bu sene ilk sırayı “beyin göçü ve buna bağlı nitelikli personel problemi riski” devralmış durumda. Bu risk, çalışma hayatında yaşanan küresel değişim, uzaktan çalışma ve ekonomik faktörlerdeki değişim çerçevesinde değerlendiriliyor. Öte yandan son dönemde yaşanan jeopolitik risklerin de etkisiyle “bölgesel çatışmalar ve komşularla olası problemler” risk sıralamasında ikinci sırada kendine yer ediniyor.

Yıllar İtibariyle Karşılaştırılmalı İlk 5 Ulusal Risk (Olasılık Açısından)

	2020	2021	2022	2023	2024
1	Genç işsizliği riski	Döviz kuru riski	Döviz kuru riski	Piyasa riski	Beyin göçü ve buna bağlı nitelikli personel problemleri riski
2	İşletmelerde yolsuzluk riski	Piyasa riski	Piyasa riski	Döviz kuru riski	Bölgesel çatışmalar ve komşularla olası problemler riski
3	Medya yankı odaları ve “sahte haberler” riski	Ekonomik kriz riski	Ekonomik kriz riski	Eğitsizliğin derinleşmesi riski	Piyasa riski
4	Döviz kuru riski	İşsizlik riski	Ulusal siyasi kutuplaşma riski	Bölgesel çatışmalar ve komşularla olası problemler riski	Eğitsizliğin derinleşmesi riski
5	Kredi ödeme problemleri riski	Pandemi sürecinin devamı riski	Fikir özgürlüklerine müdahale riski	Beyin göçü ve buna bağlı nitelikli personel problemleri riski	Medya yankı odaları ve “sahte haberler” riski

■ Ekonomi ■ Teknoloji ■ Jeopolitik ■ Toplumsal ■ Çevre

Kaynak: GRC Management, Türkiye Risk Raporu: 2024

“Etki Açısından İlk Sırada Doğal Afet Riski Yer Alıyor ”

Etki açısından riskler değerlendirildiğinde ise çevresel risk kategorisinde sayılan doğal afet ilk sırada, su krizi riski ise üçüncü sırada yer alıyor. Geçmiş yıllarda ekonomik ve toplumsal kökenli risklerin baskın olmasına karşın 2024’te daha çok çevresel risklerin ön plana çıktığı görülüyor.

Yıllar İtibariyle Karşılaştırılmalı İlk 5 Ulusal Risk (Etki Açısından)

	2020	2021	2022	2023	2024
1	Doğal afet riski	Ekonomik kriz riski	Döviz kuru riski	Derin ya da yaygın yoksulluk riski	Doğal afet riski
2	Döviz kuru riski	Döviz kuru riski	Ekonomik kriz riski	Eğitsizliğin derinleşmesi riski	Beyin göçü ve buna bağlı nitelikli personel problemleri riski
3	Ekosistemin çökmesi ve su krizleri riski	Pandemi sürecinin devamı riski	Piyasa riski	Piyasa riski	Su krizleri riski
4	Kredi ödeme problemleri riski	Piyasa riski	Tedarik zincirinde aksama ve mal-ürün kıtlığı (shortage) riski	Döviz kuru riski	Bölgesel çatışmalar ve komşularla olası problemler riski
5	Genç işsizliği riski	İşsizlik riski	Bilgi teknolojileri altyapılarının çökmesi riski	Likidite riski	Döviz kuru riski

■ Ekonomi ■ Teknoloji ■ Jeopolitik ■ Toplumsal ■ Çevre

Kaynak: : GRC Management, Türkiye Risk Raporu: 2024